

~~2007~~ -10- 2 3

**Ministerstwo  
Pracy i Polityki Społecznej**  
ul. Nowogrodzka 1/3  
00 – 513 Warszawa  
tel. (022) 66 11 100

Departament Prawa Pracy

DPR I – 4202 – 1479/JS/MF/07

**Pani  
Iwona Dąbrowska  
Dyrektor  
Polskiej Izby Paliw Płynnych**  
ul. Słomińskiego 19 lok.512  
00 – 195 Warszawa

W odpowiedzi na pismo z dnia 11 października br., znak: KO 17/10/2007, Departament Prawa Pracy wyraża następujący pogląd:

Od dnia 1 stycznia 1975 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. Określały one przypadki, w których praca w niedziele i święta jest dozwolona. Dopuszczalność pracy w niedziele i święta w placówkach handlowych była regulowana przepisami wykonawczymi do Kodeksu pracy (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 września 1974 r. w sprawie pracy w niedziele i święta w placówkach handlu detalicznego i w zakładach świadczących usługi dla ludności – Dz.U. Nr 36, poz. 213 z późn. zm.). Od dnia 1 stycznia 1997 r. weszły w życie nowe przepisy Kodeksu pracy, regulujące problematykę czasu pracy (Dz.U. z 1996 r. Nr 24, poz. 110). Od tego też dnia możliwość wykonywania pracy w placówkach handlowych w niedziele i święta wynikała wprost z przepisów rangi ustawowej.

W dniu 26 października br. wejdzie w życie ustawa z dnia 24 sierpnia 2007 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy (Dz.U. Nr 176, poz. 1239), zgodnie z którą praca w święta w placówkach handlowych będzie niedozwolona (także gdy święto przypadnie w niedzielę). Dotyczy to świąt wymienionych w ustawie z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (Dz.U. Nr 4, poz. 28 z późn. zm.).

Natomiast praca w placówkach handlowych w niedziele będzie dozwolona przy wykonywaniu prac koniecznych ze względu na ich użyteczność społeczną i codzienne potrzeby ludności. W tym zatem zakresie, stan prawny nie ulega zmianie.

Kodeks pracy, regulując problematykę dopuszczalności pracy w placówkach handlowych w niedziele i święta, nigdy nie definiował i nadal nie definiuje pojęcia „placówka handlowa”. Trzeba bowiem zauważyć, że przyjęcie w przepisach definicji określonego pojęcia jest niezbędne jedynie wówczas, jeżeli miało by być ono stosowane w innym znaczeniu, niż powszechnie przyjęte (§ 8 rozporządzenia Prezesa RM z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” - Dz.U. Nr 100, poz. 908).

W ocenie Departamentu, zmiana ostatnio wprowadzona w stanie prawnym, nie wymaga zdefiniowania pojęcia „placówki handlowej”, ponieważ nadal powinna ona być rozumiana tak, jak do tej pory, to jest w podstawowym i powszechnym znaczeniu tego określenia.

W praktyce zatem, przy wykładni pojęcia „placówka handlowa”, można posługiwać się posilkowo Polską Klasyfikacją Działalności (PKD) oraz wyjaśnieniami występującymi w słownikach języka polskiego. Przydatne może być także orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz Sądu Najwyższego. Korzystając z powyższych źródeł można przyjąć, że pojęcie „placówka handlowa” występujące w Kodeksie pracy, obejmuje wszelkie instytucje i zakłady, których główną działalnością jest działalność handlowa, zarówno hurtowa jak i detaliczna, a więc które kupują wyroby w celu ich sprzedaży. „Placówką handlową” będą zatem np.: sklepy, stoiska, hurtownie, stragany, stacje benzynowe, składy węgla, składy materiałów budowlanych, domy towarowe, domy wysyłkowe, biura zbytu.

Jednocześnie Departament podkreśla, iż w jego ocenie, ochronny cel nowych przepisów nie powinien być ograniczany ani ze względu na formę, w jakiej prowadzony jest handel, na system czy rozkład czasu pracy czy asortyment towarów sprzedawany w danej placówce.

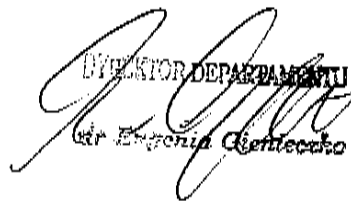
O tym, czy główną działalnością danej placówki jest działalność handlowa będzie świadczyć zapis w wydanym przez urząd statystyczny zaświadczeniu o numerze identyfikacyjnym REGON, według wzoru stanowiącego odpowiednio załączniki nr 2-4 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informacyjne administracji publicznej (Dz.U. Nr 69, poz. 763 z późn. zm.). W zaświadczeniu tym wpisywany jest m.in. rodzaj przeważającej działalności wg Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) oraz wg Europejskiej Klasyfikacji Działalności (EKD).

O to, żeby prawidłowo wskazać działalność przeważającą powinien troszczyć się przedsiębiorca. W dokumencie RG-1 stanowiącym, na podstawie powołanego rozporządzenia, wniosek o wpis do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej lub o zmianę cech objętych wpisem, w punkcie 56 opisuje się wykonywaną działalność. Wskazuje się maksymalnie 3 rodzaje działalności faktycznie wykonywanej lub przewidywanej w momencie rozpoczęcia działalności z zaznaczeniem działalności przeważającej. Wskazanie działalności przeważającej następuje wg własnej oceny występującego z wnioskiem podmiotu. Jeżeli jednak zgłoszenie dotyczy zmiany informacji, rodzajem działalności przeważającej – dla jednostek których celem jest osiąganie zysku – jest ten rodzaj działalności, który ma największy udział w ogólnej wartości przychodów ze sprzedaży lub (gdy nie jest możliwe zastosowanie tego kryterium) w ogólnej liczbie pracujących.

O tym jak dokonać oceny działalności przeważającej stanowi rozdział II punkt 11 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności PKD (Dz.U. Nr 33, poz. 289 z późn. zm.) odsyłając do metody, o której mowa w jego rozdziale IV.

Urzędy statystyczne nie kontrolują prawidłowości wskazania działalności przeważającej, wniosek oceniają na podstawie informacji z rejestrów pierwotnych, np. Krajowego Rejestru Sądowego.

Jeżeli zmiana profilu działalności przeważającej miałyby służyć obchodzeniu przepisów prawa pracy, może być przedmiotem zainteresowania inspektora Państwowej Inspekcji Pracy w razie kontroli. Zgodnie bowiem z § 16 rozporządzenia w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informacyjne administracji publicznej - służby statystyki publicznej udostępniają nieodpłatnie m.in. Państwowej Inspekcji Pracy, na jej pisemny wniosek, wyciągi z rejestru podmiotów - w terminie uzgodnionym, nie przekraczającym 30 dni od dnia wpływu wniosku.

  
DIREKTOR DEPARTAMENTU  
Ewa Czerniecka